

Фесенко Г.А. Компетентнісний підхід до розвитку фінансової грамотності учнів і студентів – запорука успіху у розв’язанні фінансових проблем суспільства/ Г.А.Фесенко Технології компетентнісного навчання природничо-математичних дисциплін.- Пошук молодих. Випуск 14. Збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Упорядник В.Д.Шарко.-Херсон,Видавництво ХДУ., 2014- С.182-184

**КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ
ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ І СТУДЕНТІВ - ЗАПОРУКА УСПІХУ У
РОЗВ'ЯЗАННІ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ СУСПІЛЬСТВА
Г.А.Фесенко – Херсонський державний університет**

Бажання стати успішним і ефективно управляти своїми фінансами передбачає необхідність оволодіння фінансовою грамотністю і навичками використовувати відповідні фінансові інструменти, які допоможуть стати дійсно фінансово незалежною людиною. Рівень володіння фінансовою грамотністю визначає фінансову поведінку населення, а також її мотиви. Під фінансовою поведінкою в широкому розумінні вважають поведінку людей, пов'язану з отриманням і витратою грошей. Розрізняють *різні види фінансової активності* громадян, до яких відносять: фінансове планування, мінімізацію ризиків, збереження, інвестиції, страхування, кредитно-боргову поведінку, грошові ігри, купівлю і продаж товарів і послуг поза фінансовими інститутами, здійснення розрахунково-касових операцій тощо. За підсумками опитування фахівцями були виділені наступні моделі фінансової поведінки населення:

1. «Споживацька», яка виявляється у прагненні витратити отриману суму грошей на придбання меблів, побутової техніки; накопичення коштів для придбання більш коштовних товарів (автомобіля), вкласти гроші в освіту дітей; витратити на задоволення або втіхи;

2. «Страхова», пов'язана з бажанням відкласти отриману суму грошей на чорний день або витратити їх на лікування себе і родичів.

3. «Інвестиційна», котра передбачає вкладення отриманої суми у власну перекваліфікацію, відкриття власного бізнесу, купівлю цінних паперів або заощадження на депозитному рахунку.

4. «Зберігаюча», яка виявляється у бажанні використати отриману суму грошей в якості початкового капіталу для накопичення на придбання житла або коштовного автомобіля.

На фінансову поведінку населення впливають *різні фактори*: соціально - економічні установки індивіда, які формуються на кожному етапі його життя; політичні фактори, які виявляються у впевненості населення в роботі системи захисту прав споживачів, ступеня довіри до влади; демографічні фактори, психологічні, соціальні і економічні фактори, а також фактори культурного порядку. Суттєво впливає на фінансову поведінку людей рівень їх фінансової грамотності. [1].

Грамотність нині пов'язують з готовністю людини до виконання певного виду діяльності, а тому її відносять до ключових понять *теорії діяльності* соціального суб'єкта. Такий підхід до тлумачення цього поняття означає погляд на грамотність як на базовий елемент здатності людини до *компетентної участі* в різних сферах життєдіяльності суспільства, який визначає коло проблем, пов'язаних з її підготовкою до життя. Характеризуючи ступінь грамотності людини, розрізняють її *активні* і *пасивні* форми. *Пасивна* грамотність як *гностичний феномен* складається із сукупності систематизованих знань і базується на адекватному розумінні людиною навколишнього середовища. Під *активною* грамотністю розуміють здатність до компетентних і ефективних дій, вона є *соціальним феноменом*, тому що від її рівня залежить міра реалізації життєво важливих інтересів людини і характер її взаємовідносин із суспільством. Еволюція поняття "грамотність" характеризується двома тенденціями: "універсалізація", виражена у прагненні визначати цим поняттям увесь комплекс знань і вмінь; зміщення акценту з обізнаності на *компетентність*. [2]. Впровадження компетентнісного підходу в середні і вищі навчальні заклади України набуло статусу нормативної вимоги і стало одним із напрямів модернізації загальної і професійної освіти у тому числі й фінансової. Об'єктивною проблемою впровадження компетентнісного підходу до навчання є необхідність технологічної адаптації навчально-виховного процесу до нових вимог. Аналіз досвіду роботи вчителів шкіл і викладачів вишів свідчить, що традиційними педагогічними технологіями, розробленими для знанневого підходу, неможливо продуктивно формувати компетентності учнів і студентів. Отже, актуалізується проблема оновлення арсеналу педагогічних технологій, якими мають володіти педагоги, як процесуальною основою реалізації компетентнісного підходу до навчання. Орієнтація на досягнення компетентностей задає принципово іншу логіку організації навчального процесу, а саме логіку постановки й вирішення завдань і проблем, причому не тільки й не стільки індивідуального, скільки групового, парного, колективного характеру [3]/ Відповідно перед викладачем, якщо він хоче в якості освітнього результату отримати сформовану компетентність учнів і студентів, постає завдання не примушувати, а мотивувати їх до тієї чи іншої діяльності, формувати потребу у виконанні тих чи інших завдань, сприяти отриманню досвіду творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до знань і до процесу їх отримання. У координатах компетентнісно спрямованої освіти педагог має виступати не стільки джерелом знань та контролюючим суб'єктом, скільки організатором самостійної активної пізнавальної діяльності учнів, їхнім консультантом і помічником в опануванні фінансовою освітою.

Література:

1. Галишнікова Е. В. Финансовое поведение населения: сберегать или тратить. Аналитика уровня финансовой грамотности /Е. В. Галишнікова,.- Финансовый журнал / Financial journal №2.- 2012 .- С. 133-140

2 Грамотність як соціальний індикатор і показник ефективності освіти/Електронний реесурс.-Режим доступу:
http://studopedia.net/11_60514_potrebi-doroslih-u-znannyah-shcho-zabezpechuyut-rivni-sferi.html

3.Шарко В.Д.Технології компетентісно-орієнтованого навчання природничих дисциплін. Навчальний посібник для вчителів і студентів. - Херсон: ПП В.С.Вишемирський. - 2014. – 204 с.